

Koudumer verhalen uit de Tweede Wereldoorlog

Verzetsdaden

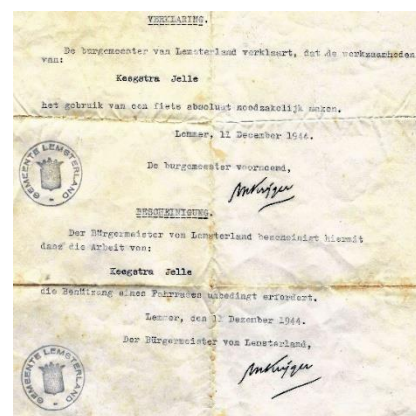
Bij dit onderwerp wordt kort wat gezegd over verzetsstrijders die in Koudum opereerden. Enkelen van hen worden bij een ander onderwerp behandeld, zoals **Tjalke van der Wal**, **Gerben Ypma**, **Johannes Hoekstra**, **Willem de Boer**.

De Koudumer aannemer **Theunis de Vries** was regionaal contactpersoon van de Landelijke Organisatie voor hulp aan Onderduikers en o.a. actief bij het verspreiden van illegale kranten. Hij had een vals persoonsbewijs op naam van Jan Smid, vertegenwoordiger in bouwmaterialen.

De Vries werkte vaak samen met **Wiebe Munniksma**. Munniksma had een vervalst persoonsbewijs van de gemeente Lemsterland op naam van Jelle Keegstra en een verklaring in twee talen van de burgemeester 'dat de werkzaamheden van Jelle Keegstra het gebruik van een fiets absoluut noodzakelijk maken'.

Ook de Koudumer manufacturer **Anne Osinga** hielp o.a. mee bij het onderbrengen van onderduikers. Zijn huis werd een centraal punt van de ondergrondse. Hij bood vanaf mei 1944 onderdak aan **Ewinus Setinus Steenhuisen** die uit Drachten moest vluchten, en vanuit zijn onderduikadres in Koudum zijn illegale werk voortzette. Osinga trouwde na de oorlog met de Koudumse onderwijzeres Sietske Dijkstra.

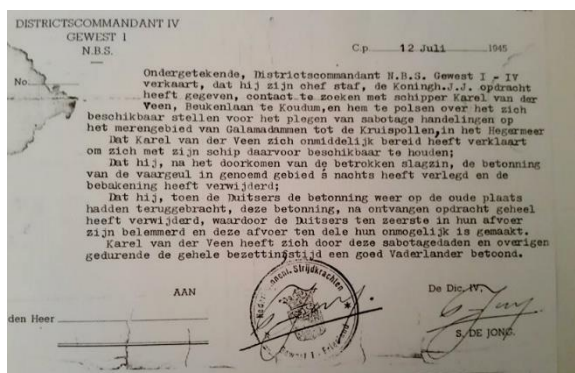
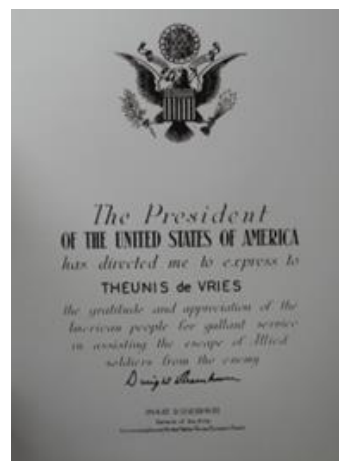
Jan en Wim Tuchscherer op hun onderduikadres bij boer Folkertsma aan de Indijk te Hindeloopen.

Jan en Wim Tuchscherer zijn als tweeling geboren in Rotterdam in 1923. In de oorlog doken ze onder in Friesland, eerst in Hindeloopen, later in Koudum. Ze zaten beiden in het verzet. Wim Tuchscherer is door verraad op 4 februari 1945 in Koudum opgepakt en op 8 april 1945 omgekomen in Wilhelmshaven in Duitsland. Jan Tuchscherer heeft de oorlog overleefd.

Arie Jan van Dijk, gereformeerd predikant, was actief bij de hulp aan onderduikers.

Gemeenteambtenaar **Lolke Dokkum** hielp Theunis De Vries bij het in veiligheid stellen van een Amerikaans piloot in april 1944 en werd daarvoor bedankt door de Amerikaanse president Eisenhower. Meer medewerkers op het gemeentehuis zoals **Hinne de Jong** en **Eisje Speerstra** waren bij het verzet in Koudum betrokken. Hoewel ze over haar verzetswerk later niet sprak, bezocht Eisje Speerstra wel trouw de bijeenkomsten van de Vereniging Friesland '40-'45, een organisatie van oud-verzetslieden.

Schipper **Karel van der Veen** (1904-1974) voer op het skûtsje 'Lyckeltje'. Dat lag in de oorlog ook wel tussen Koudum en It Heidenskip in de Swarte Wâlde om onderduikers te herbergen. Van der Veen heeft tegen het eind van de oorlog met zijn skûtsje de betonnen van de vaarroute naar Heeg in de Fluessen versleept naar It Sân, waar de Duitse schepen vastliepen op de ondiepte. Dat deed hij in opdracht van de Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten. Dit laatste verhaal maakt deel uit van de bevrijdingsconcerten van de Johan Willem Friso Kapel in 2025.